

Obnovitelné zdroje energie z pohledu České legislativy

RNDr. Radim Misaček

Koordinátor přípravy akceleračních oblastí OZE

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

ESPON

Co-funded by
the European Union
Interreg

Cíl a obsah prezentace

- Oddémonizovat institut akceleračních oblastí OZE jako jediný a nejvýznamnější nástroj pro výstavbu OZE
- **Důvody pro urychlení rozvoje OZE**
- **Přístup státu (vybraná legislativa a další kroky)**
- **Klíčový nástroj – Zákon o urychlení využívání OZE**
- Způsob vymezení akceleračních oblastí (K. Wirth)

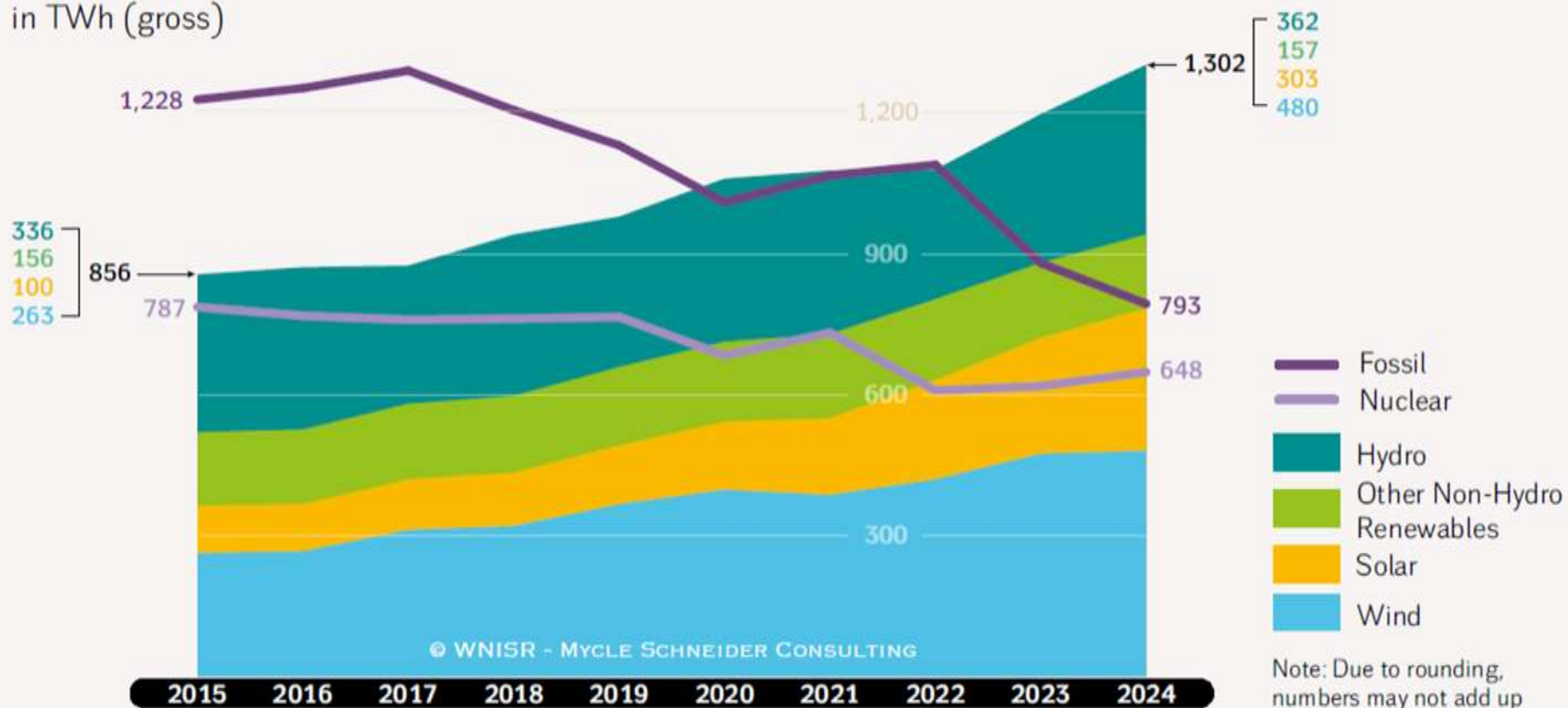
Hlavní důvody pro urychlení rozvoje OZE

- **Zajištění energetické bezpečnosti ČR (ústup od fosilních zdrojů, snížení závislosti na Ruské federaci), OZE jako významná součást energetického mixu**
- **Plnění závazků ČR v oblasti ochrany klimatu (snižování produkce skleníkových plynů)**
- **Transpozice evropské směrnice, tzv. RED III, zavazující všechny členy EU k plnění termínovaných úkolů v oblasti urychlení rozvoje OZE**
- **A0 jako koncepční řešení oproti aktuálnímu „runu“ investorů**

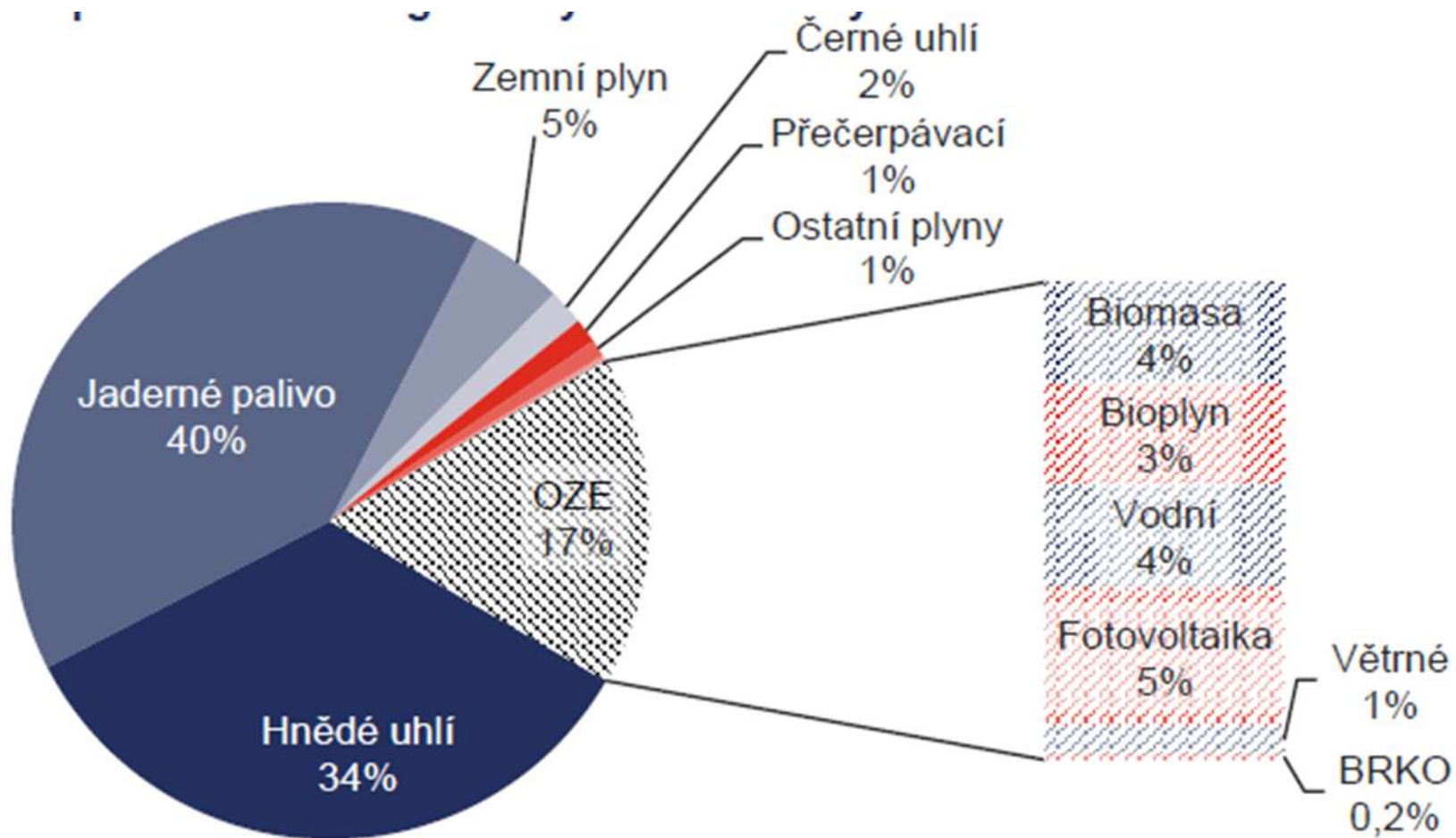
Elektroenergetický mix v EU [TWh]

Electricity Production in the EU27 2015–2024

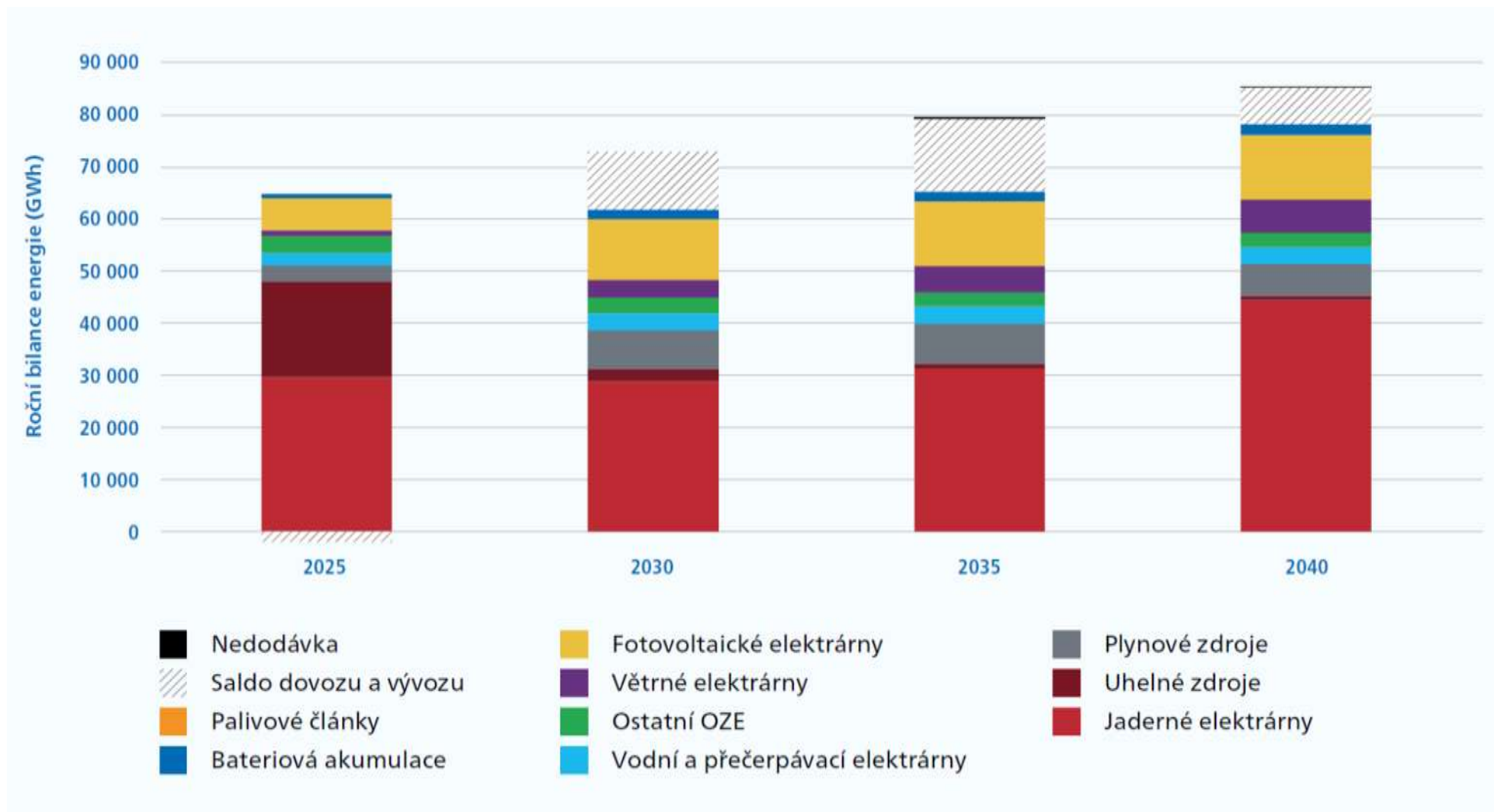
in TWh (gross)

Elektroenergetický mix v ČR (2024) v %

Roční bilance – respondentní scénář ČEPS [GWh]

Národní klimaticko-energetický plán (NKEP)

NKEP schválen vládou ČR v prosinci 2024:

dozdrojování jaderné energetiky při útlumu uhlí

- **Větrné a solární zdroje energie + další OZE + plyn + akumulace**

- **Plán nárůstu VTE na 1,5 GW ve 2030 a 5,5 GW v roce 2050 (některé scénáře až 7 GW)**

- **Plán nárůstu FVE na 10 GW ve 2030 a 26 GW v roce 2050 (15 % střechy, 15 % haly, 70 % zbytek)**

Hospodářská strategie 2.0

**Hospodářská strategie 2.0 schválena vládou ČR v březnu 2026:
významnou součástí energetika**

- **Rovnováha říditelných a neříditelných zdrojů**
 - **10 GW OZE do roku 2030 (versus 11,5 GW NKEP)**
 - **Zvýšit přeshraniční kapacity o 1 GW**
 - **Posílit akumulaci na úroveň 2 GW**
- **Vymezení vhodných oblastí v součinnosti s obcemi a zanesení do příslušných UPD a URP (MPO, do konce 2026)**

Národní rozvojový plán

Cíl 346 – vymezení akceleračních oblastí OZE

Potenciál výkonu OZE ve vymezených A0 – 3 GW

Termín: účinnost do 31.8.2026

Sankce: 10/25 mld. Kč

Vývoj legislativy – posílení role OZE

- **Novely energetického zákona Lex OZE I, II a III**
- **Lex Plyn**
- **Novela liniového zákona (strat. infrastr. nad 15 MW)**
- **Stavební zákon ve znění pozdějších předpisů***
- **Zákon o jednotném environmentálním stanovisku***

Např. OZE jako veřejná technická infrastruktura, výstavba OZE ve veřejném zájmu, ad....

Klíčový koncepční nástroj – Z0ZE

**Transpozice Směrnice EP a Rady (EU) 2023/2413,
kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001 (RED III)**

- listopad 2023

- **Zákon č. 249/2025 Sb., o urychlení využívání
některých obnovitelných zdrojů energie (Z0ZE)**

- 1. srpna 2025

Zákon o urychlení využívání OZE

Hlavní principy ZOZE

- **Urychlení využívání (výstavby) OZE v akceleračních oblastech (lidově zónách)**
- **Urychlení procesů také mimo akcelerační oblasti**
- **Mj: schválení OZE v/mimo AO do 12/24 měsíců, posouzení již na úrovni ÚPD, pak bez EIA**
 - ***Např. i určení minimálních odvodů investorů OZE obcím (50 Kč/vyrobena MWh).***

Jednotlivé kroky přípravy akceleračních oblastí

- **Určení nezbytných oblastí v PÚR ČR (techn.)**
- **Příprava mapových podkladů porovnáním veřejného zájmu dekarbonizace s jinými veřejnými zájmy („semafor“)**
- **Biologické posouzení a SEA návrhu (změny) ÚPD**
- **Proces vymezení AO prostřednictvím územního plánování, role územních opatření (K. Wirth)**

Příprava mapových podkladů - semafor

Porovnání veřejných zájmů (ochrana přírody, kultura, obrana, doprava – letectví, ad.) dle míry konfliktů:

- **červené limity:** lokality s nepřijatelnými střety s jinými veřejnými zájmy (Natura 2000, ZCHÚ) – viz směrnice, NV č. 507/2025 Sb.
- **žluté limity** (nutnost dalšího posouzení dle místních podmínek)
- **zelené limity** (lokality s potenciálně minimálními střety s jinými veřejnými zájmy)

Arondace – vstup do procesu přípravy ÚPD

- **Primárně zelené oblasti**
- **Minimálně zahrnutí části žlutých oblastí**
- **Vyloučení červených oblastí, kromě „bodových“**

Semafor = plochy dle míry konfliktů s veřejnými zájmy

Arondované plochy = brambory

Navržené A0 = zbývající nevyřazené, „oškrábané“, „rozkrojené“, apod. brambory

Aktuální stav

- **Semafor zpracován (viz stránky VÚK)**

www.akceleracnioblasti.vuk.gov.cz

- **Biologický průzkum/posouzení na arondované oblasti (požadavek ZOZE) zpracován**
- **Příprava návrhu celostátně významných AO v rámci návrhu změny č. 2 ÚRP + ex ante SEA v běhu (zveřejnění polovina dubna 2026)**
- **Schválení vládou do poloviny srpna 2026**

Pozitivní předpoklady

V akceleračních oblastech by mělo urychlení projektů přinést následující výhody:

- **Jsou navrhovány v území s minimálními střety s jinými veřejnými zájmy (viz semafor biol. posouzení, SEA)**
- **Případné problémy se řeší již na koncepční úrovni**
- **Budou projednány a vymezeny v rámci procesů změn ÚPD se zapojením obcí (krajů) a veřejnosti**
- **„Až na výjimky nebude následně potřeba EIA“**

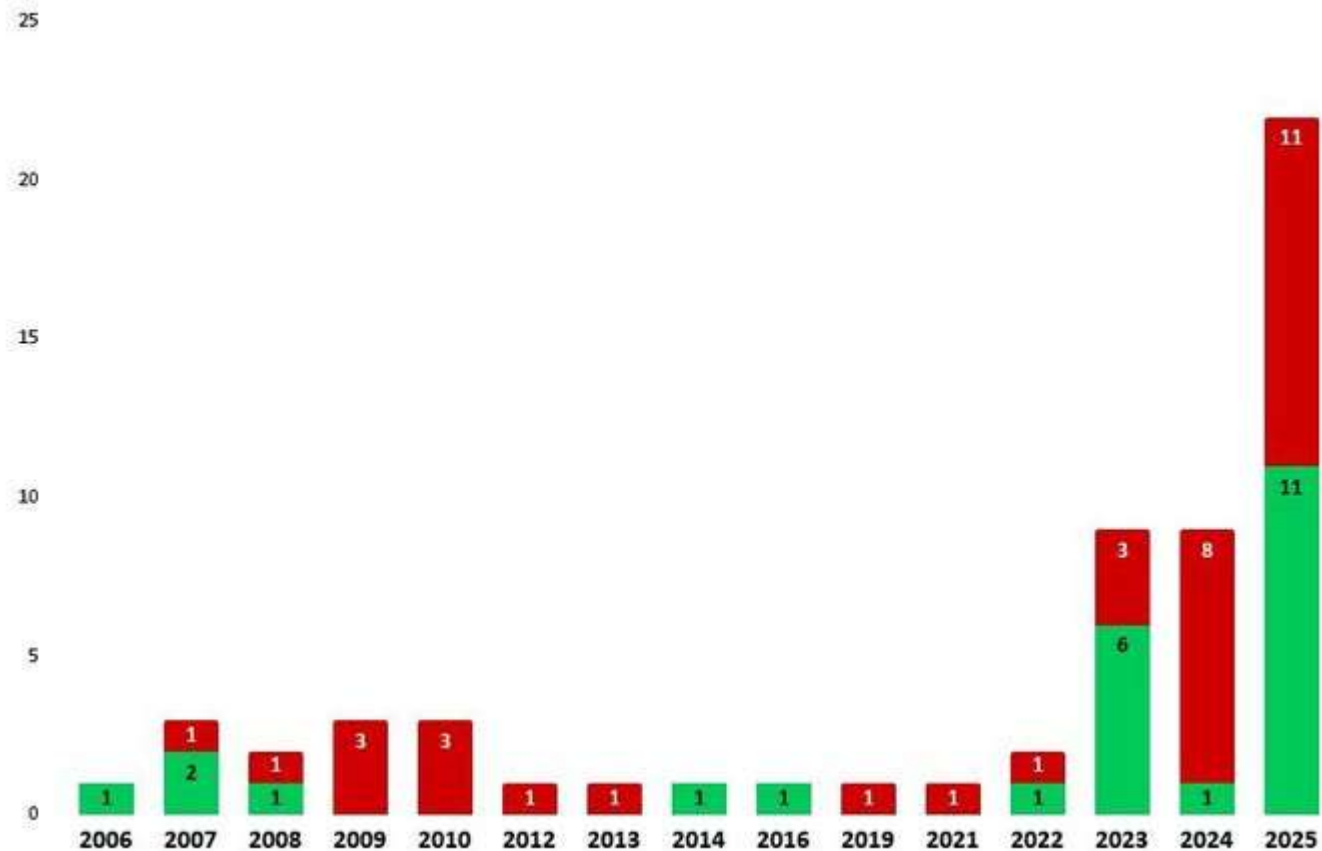
Negativní předpoklady

Co bude urychlení nadále bránit:

- Existence části veřejnosti naladěné proti OZE, případně OZE v blízkosti (antisystémová sféra, NIMBY, nocebo)
- Komplexnost transpozice, která zavádí do legislativy nové instituty, vyžaduje flexibilitu myšlení úředníků, zejména v územním plánování
- Vztah na vertikále ÚPD: ÚRP – ZÚR – ÚP
- Riziko témat politického boje, včetně zástupného tématu na úrovni obcí
- Vlivy novely stavebního zákona (viz návrh + KPN)

Vztah veřejnosti

Vývoj výsledků referend o větrných elektrárnách v Česku

Děkuji za pozornost

Ministerstvo životního prostředí

@mzpcr

@ministerstvo_zp

Ministerstvo životního prostředí

@ministerstvozivotnihoprostredi